

Skoronehody predikují budoucí nehody

Leden 2026

Obrázek 1: Pyramida ukazatelů výkonnosti z příručky CCPS Process Safety Metrics Guide (verze 4.1 2022)

Pracovník údržby začal demontovat armaturu na zařízení se stlačeným vzduchem. I když bylo zařízení údajně odtlakováno, došlo ještě k uvolnění tlaku. Ke zranění nedošlo.

Během obchůzky operátor objevil několik odběrných míst s odstraněnými uzávěry, k úniku však nedošlo.

Toto jsou dva příklady skoronehod (near-miss). Některé společnosti pro tyto události používají pojem „uniknutí o vlasek“ (near-hit).

Skoronehoda

“Neplánovaný sled událostí, které mohly způsobit škodu nebo ztrátu za jiných podmínek nebo pokud by se mohly dále rozvíjet, ale ve skutečnosti se tak nestalo.” (Zdroj: Slovník CCPS)

Většina výrobních společností hlásí a vyšetřuje nehody (mimořádné události). Mnoho společností také eviduje hlášení o skoronehodách. Ačkoli se jedná o méně závažné události, obecně se považují za dobrý ukazatel podmínek, které by mohly nakonec vést k závažné události.

Skoronehody se nacházejí ve 3. úrovni „nehodové“ pyramidu znázorněné na obrázku 1. Celá příručka CCPS „Process Safety Metrics Guide“ je k dispozici zde:

https://www.aiche.org/sites/default/files/docs/pages/ccps_process_safety_metrics_-_v4.1.pdf

Víte, že?

- Dalšími příklady skoronehod jsou:
 - Zjištění, že není používán provozní postup / předpis v nejnovější verzi.
 - Zjištění, že instrumentační přístroj je ve špatném fyzickém stavu nebo není kalibrován.
 - Zjištění chybějících informací nebo údajů ve zprávách z terénních kontrol.
 - Paleta se surovinami, která by měla být ve skladu, je již několik dní na rampě.
- Skoronehody naznačují problémy v jedné či více oblastech systému procesní bezpečnosti. Pokud nebudou napraveny, může v budoucnu dojít k vážnější nehodě.
- U skoronehod nemusí být vyžadováno vyšetřování, musí být ale hlášeny, evidovány a analyzovány, aby se odhalily potenciálně závažné trendy.
- Společnosti mají své definice skoronehod a systémy pro jejich hlášení.
- Ne všechny skoronehody se stávají v provozu. Mohou se stát v kontrolní místnosti, údržbářské dílně nebo kdekoli jinde.
- Aktivní systém hlášení skoronehod je ukazatelem pozitivní kultury procesní bezpečnosti.
- Mnoho společností provádí pravidelné přezkoumání skoronehod, aby identifikovaly oblasti, které je třeba zlepšit.

Co můžete udělat?

- Seznamte se s definicí skoronehody ve vaší společnosti a s postupem pro její ohlášení.
- Při každodenních činnostech si všimněte skoronehodových situací. Může jich být více, než si myslíte.
- Hlaste skoronehody svému nadřízenému.
- Během bezpečnostních schůzek se ptejte, jaké poučení vyplynulo z reportovaných skoronehod.

Nahlašujte skoronehody. Náprava menších problémů může zabránit závažné havárii!